نقش هوانیروز ارتش و اورژانس هوایی در پیوند اعضا

پرواز قلب‌ها با جت

یوسف حیدری
گزارش نویس

ساعت ۱۱ و ۴۷ دقیقه همه در اتاق عمل بیمارستان شهید رجایی تهران انتظار می‌کشند. جراح چشم از مانیتور برنمی‌دارد؛ ضربان قلب ضعیف و ضعیف‌تر می‌شود. چند سال است که این قلب نامنظم می‌زند. پزشکان می‌گویند تنها راه نجات پیوند است. سال‌هاست خانواده حسین جاده اصفهان به تهران را زیر پا می‌گذارند. حالا روز سرنوشت فرارسیده است. هزار کیلومتر آن طرف‌تر در یکی از روستاهای فریمان قلب مهدی برای پیوند به حسین آماده می‌شود. پزشکان اتاق عمل بیمارستان منتصریه مشهد هم منتظر تماس اورژانس هوایی هستند. چند دقیقه بعد زنگ تلفن اتاق عمل به صدا درمی‌آید و رئیس اورژانس هوایی اعلام می‌کند هواپیمای جت از فرودگاه مهرآباد آماده پرواز است.

با اشاره دکتر دستگاه‌ها از تن مهدی جدا می‌شود و خط ممتد روی مانیتور و سوت کش‌دار آن سکوت اتاق عمل را می‌شکند. همه چیز برای خارج کردن قلب آماده است. ساعت ۹ و ۲۲ دقیقه دوباره تلفن زنگ می‌خورد. هواپیمای جت در فرودگاه شهید هاشمی‌نژاد مشهد بر زمین نشسته است. جنب و جوش اتاق عمل را فرامی‌گیرد. پزشک جراح قلب را در جعبه مخصوص آماده انتقال قرار می‌دهد. ساعت ۹ و ۵۷ دقیقه تیم انتقال وارد اتاق عمل می‌شوند و جعبه را تحویل می‌گیرند. دو نفر از اعضای تیم جعبه آبی رنگ را در دست می‌گیرند و با سرعت پله‌ها را پایین می‌آیند. آمبولانس مقابل ساختمان منتظر است. با صدای آژیر همه کنار می‌روند.

حالا در اتاق عمل بیمارستان شهید رجایی تهران، چشم‌ها به تلفن دوخته می‌شود تا مهم‌ترین اتفاق زندگی حسین رقم بخورد. پسر بچه ۱۵ ساله آرام خوابیده است. انگار سال‌هاست هیچ درد و رنجی را حس نمی‌کند. یک ساعت پیش با بدرقه چشمان مادر از زیر قرآن گذشت و به اتاق عمل آمد. پشت در غوغایی است که نگو. تلفن زنگ می‌خورد و یکی از پزشکان گوشی را برمی‌دارد. همان صدای آشنا می‌گوید ساعت ۱۰ و ۲۵ دقیقه جت به سمت تهران از زمین بلند شد. همه دست به کار می‌شوند. جراح دست به کار می‌شود. این بار همه منتظر شنیدن صدای بالگرد می‌شوند. بالگردی که قرار است قلب مهدی را از فرودگاه مهرآباد به بیمارستان برساند.

«چقدر زمان سریع می‌گذرد» این را یکی از پرستاران اتاق عمل می‌گوید. همه می‌دانند فقط سه ساعت طلایی برای پیوند قلب وجود دارد. کسی نمی‌خواهد به بعد از آن فکر کند. ساعت ۱۱ و ۴۱ دقیقه هواپیمای جت در فرودگاه مهرآباد بر زمین می‌نشیند و تیم اورژانس هوایی به‌سرعت خودشان را به بالگرد می‌رسانند. ساعت ۱۱ و ۴۷ دقیقه صدای بالگرد در آسمان بیمارستان شهید رجایی شنیده می‌شود. مادر حسین از خوشحالی نمی‌تواند روی پا بایستد. بالگرد در محوطه چمن بیمارستان می‌نشیند و تیم انتقال قلب به‌سرعت خودشان را به آمبولانسی که در چند متری ایستاده می‌رسانند. این گوش نوازترین صدای آژیری است که در محوطه بیمارستان به صدا درمی‌آید. کمتر از دو دقیقه قلب به اتاق عمل منتقل می‌شود. با اشاره دکتر، قلب حسین جدا شده و قلب مهدی پیوند زده می‌شود. ساعتی بعد پزشک جراح با لبخند از موفقیت عمل پیوند خبر می‌دهد. با فداکاری خانواده مهدی در یکی از روستاهای فریمان خراسان رضوی قلب این پسر ۱۶ ساله که مرگ مغزی شده بود به حسین زندگی می‌بخشد.

دکتر محمد قادری رئیس اورژانس هوایی تهران ماجرای انتقال قلب از بیمارستان منتصریه مشهد تا بیمارستان شهید رجایی تهران را دقیقه به دقیقه و ثانیه به ثانیه تعریف می‌کند: «برای انتقال قلب ثانیه‌ها حکم مرگ و زندگی دارند و شاید کسی به اندازه تیم انتقال قلب این لحظات را با همه وجود لمس نکند. این سی و پنجمین عملیات انتقال قلب از شهرهای مختلف کشور به تهران بود و خوشبختانه بیش از ۹۸ درصد آنها به پیوند موفقیت‌آمیز منجر شده است. از سال ۹۸ به عرصه انتقال هوایی قلب برای پیوند به بیماران نیازمند پا گذاشتیم. تا قبل از آن قلب بیماران مرگ مغزی فقط به بیماران نیازمند قلب که ساکن همان شهر بودند پیوند زده می‌شد. اما از اواسط سال ۹۸ به‌صورت هوایی قلب را از شهرهای مختلف به تهران می‌رسانیم تا به بیماران نیازمند پیوند زده شود. البته با شیوع کرونا فعالیت ما کمتر شد اما در همین مدت هم تیم انتقال با همه وجود برای انتقال قلب تلاش کردند. وقتی خانواده بیمار مرگ مغزی به اهدای اعضا رضایت می‌دهند سه ساعت فرصت داریم قلب را به بیمار نیازمندی که ادامه زندگی‌اش به این قلب وابسته است برسانیم. برای پیوند اعضای دیگر فرصت بیشتر است. مثلاً برای پیوند کبد ۱۸ ساعت فرصت جابه‌جایی و انتقال داریم. انتقال هوایی قلب ایران در خاورمیانه کم نظیر است.

> برای انتقال قلب طی قراردادی که با هوانیروز ارتش داریم، دو مدل هواپیمای جت فالکون که موتور اف - ۴ روی آن نصب است در اختیار ما قرار گرفته. قراردادی هم با هواناجا منعقد کردیم که بر این اساس آنها هم بالگرد در اختیار ما قرار می‌دهند. در همه مأموریت‌ها یک پزشک جراح قلب و کمک جراح حضور دارند تا بعد از جداسازی قلب آن را به تهران منتقل کنیم

برای انتقال قلب طی قراردادی که با هوانیروز ارتش داریم، دو مدل هواپیمای جت فالکون که موتور اف - ۴ روی آن نصب است در اختیار ما قرار گرفته. قراردادی هم با هواناجا منعقد کردیم که بر این اساس آنها هم بالگرد در اختیار ما قرار می‌دهند. در همه مأموریت‌ها یک پزشک جراح قلب و کمک جراح حضور دارند تا بعد از جداسازی قلب آن را به تهران منتقل کنیم. یکشنبه هفته گذشته اداره پیوند اعضای وزارت بهداشت به ما مأموریت دادند تا قلب پسر ۱۶ ساله‌ای را که مرگ مغزی شده بود برای پیوند به پسر ۱۵ ساله‌ای به تهران منتقل کنیم. خوشبختانه در دو سالی که عملیات انتقال قلب انجام می‌دهیم همه ارگان‌ها با توجه به اهمیت موضوع همکاری می‌کنند تا هرچه سریعتر قلب را به فرد گیرنده برسانیم.» او می‌گوید: «قبل از پرواز جت با بیمارستان منتصریه مشهد تماس گرفتم و اعلام کردم عمل جراحی را شروع کنند. لحظه‌ای که به فرودگاه مشهد رسیدیم هم تماس گرفتم و گفتم قلب را از بیمار جدا کنند. این لحظه‌ها لحظات بسیار حساسی است. ثانیه به ثانیه جلو می‌رویم و همه مسیر را می‌دویم. قلب را در اتاق عمل بیمارستان تحویل گرفتیم و با آمبولانس به فرودگاه برگشتیم. این بار در تماس با بیمارستان شهید رجایی تهران اتاق عمل برای عمل پیوند آماده شد. خلبانان شجاع هوانیروز با سرعت ۸۵۰ تا ۹۳۰ کیلومتر در ساعت به طرف تهران پرواز کردند. همان موقع وقتی در باند مهرآباد به زمین نشستیم بالگرد آماده پرواز بود. خوشبختانه به‌موقع رسیدیم و عمل پیوند هم با موفقیت انجام شد.»

قادری در مورد هماهنگی ارگان‌های مختلف که حرف می‌زند یاد خاطره‌ای می‌افتد: «یک بار وقتی می‌خواستیم قلب یک جوان مرگ مغزی را به تهران منتقل کنیم به‌دلیل ناهماهنگی با تأخیر مواجه شدیم. در تهران هم به‌دلیل بدی آب و هوا بالگرد نمی‌توانست پرواز کند و با آمبولانس قلب را به بیمارستان شهید رجایی بردیم اما پزشکان گفتند متأسفانه قلب قابلیت پیوند ندارد. در یک عملیات دیگر قرار بود قلب دختر بچه هفت ساله‌ای را برای پیوند به دختری ۹ ساله از ارومیه به تهران منتقل کنیم. قبل از تیک آف جت، متوجه شدیم خلبان بالگرد در تهران به کرونا مبتلا شده و نمی‌تواند پرواز کند. لحظات حساسی بود و با چند خلبان دیگر تماس گرفتم. بالاخره خلبانی که ونک بود به‌سرعت خودش را به مهرآباد رساند و لحظه‌ای که در باند فرود آمدیم بالگرد آماده بود و به‌سرعت قلب را به اتاق عمل رساندیم. دو روز بعد وقتی عکس دختر بچه ۹ ساله را که مشغول صبحانه خوردن روی تخت بیمارستان بود دیدم از خوشحالی اشک ریختم. عمل موفقیت‌آمیز بود.»

یاد حرف‌های پدر مهدی می‌افتم. ساکن روستای تلگرد شهرستان فریمان که به پهنای صورت اشک می‌ریخت: «مهدی پاک بود. در یک سانحه مرگ مغزی شد. در آن لحظه به نوجوانان همسن و سال مهدی فکر کردم که سال‌هاست به خاطر از دست دادن یک عضو حیاتی زندگی سختی دارند. تصمیم گرفتم با اعضای بدن پسرم به آنها زندگی دوباره‌ای بدهم. کبد او به یک جوان ۲۰ ساله و کلیه او هم به یک مادر ۳۲ ساله اهدا شد. خوشحالم که قلب مهدی با تلاش اورژانس هوایی به پسر همسن و سال خودش زندگی دوباره‌ای بخشید.»

ایران

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۸۴۵

آسان

۸	۳				۷	۶		۲
۴	۷			۸		۵	۹	
	۹				۱			
				۱	۲	۹	۳	
			۱	۷		۴	۲	
	۱		۶	۸	۹			
		۲		۷	۴			
		۱		۴			۵	۳
۳		۴		۱			۶	۸

متوسط

۵				۹			۶	۳
۱	۹	۳		۶				
			۸					۹
			۵			۶	۷	
		۶	۱		۵	۹		
		۹		۶	۵			
				۹	۶	۳		
۴				۷				
۶	۷	۱		۱		۷	۹	۲
۶	۱			۲				۵

سخت

۵						۱		
۳	۱		۲		۸			
	۸					۴		
				۵				
۷		۹	۱		۵	۲		۶
		۱				۵		
		۸					۶	
		۵			۶	۳		۷
		۹						۵

خیلی سخت

۶				۷				
	۴					۸		
	۱		۵	۹			۸	
۴			۱	۵				
	۶		۲	۸			۲	
	۷		۳	۷				۱
۹			۲			۸	۷	
	۳					۴		
			۴					۲

حل جدول سودوکو شماره ۳۸۴۵

آسان

۸	۳	۴	۶	۱	۷	۵	۹	۲
۴	۷	۹	۵	۲	۸	۱	۶	۳
۲	۹	۶	۳	۵	۱	۸	۴	۷
۵	۱	۳	۹	۸	۲	۶	۷	۴
۶	۴	۷	۱	۶	۵	۹	۳	۸
۹	۸	۲	۷	۴	۳	۱	۵	۶
۳	۶	۵	۴	۹	۱	۷	۸	۱
۷	۲	۱	۸	۷	۶	۴	۱	۵
۱	۵	۸	۲	۳	۹	۷	۶	۸

متوسط

۵	۸	۱	۲	۹	۶	۴	۷	۳
۱	۹	۳	۴	۶	۷	۸	۵	۲
۲	۶	۴	۵	۸	۳	۹	۱	۷
۸	۳	۵	۹	۱	۴	۶	۲	۷
۴	۷	۶	۸	۵	۲	۱	۹	۳
۹	۱	۲	۶	۷	۳	۵	۸	۴
۳	۴	۸	۷	۲	۵	۱	۶	۹
۶	۵	۹	۱	۳	۸	۷	۴	۲
۷	۲	۱	۳	۴	۹	۲	۷	۵

سخت

۴	۶	۸	۷	۳	۹	۱	۲	۵
۹	۳	۷	۱	۲	۵	۸	۶	۴
۱	۲	۵	۸	۶	۴	۹	۳	۷
۳	۵	۴	۶	۹	۷	۲	۱	۸
۸	۹	۶	۲	۱	۳	۴	۷	۵
۷	۱	۲	۵	۴	۸	۶	۹	۳
۶	۴	۹	۳	۵	۱	۷	۸	۲
۵	۸	۳	۹	۷	۲	۱	۴	۶
۲	۷	۱	۴	۸	۶	۵	۳	۹

خیلی سخت

۷	۱	۳	۸	۴	۶	۹	۵	۲
۲	۵	۹	۷	۳	۱	۸	۶	۴
۶	۸	۴	۹	۲	۵	۳	۱	۷
۳	۹	۱	۶	۵	۴	۷	۲	۸
۸	۴	۷	۲	۱	۳	۶	۹	۵
۵	۶	۲	۱	۹	۸	۴	۷	۳
۹	۳	۸	۵	۶	۷	۲	۴	۱
۴	۷	۵	۳	۸	۲	۱	۹	۶
۱	۲	۶	۴	۷	۹	۵	۳	۸

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۸۱۴

جدول عادی

افقی:
۱- بی‌اراده و تنبل- سریالی جنایی/پلیسی و در حال پخش به کارگردانی «سروش محمدزاده»
۲- مافوق- موضع‌ومسکن- محکم، پایدار
۳- فرهنگ لغت فرانسه- نوبت‌کاری- به‌یقه می‌زنند
۴- حسرت- جای پا- فراخواندن- خاندان
۵- مروارید- خوشگذران- پرنده
۶- صفت ابروی زیبا- اهرم- ناشنوا
۷- جناح لشکر- تراکم- نام‌سازی
۸- پسر محبوب- معشوقه «رامین»- قایق مسابقه‌ای
۹- لایه محافظ زمین- بی‌نظیر- راه‌فرار
۱۰- احسنت- محفظه نگهداری چیزی- رواج دادن
۱۱- دومین شهر پرجمعیت «افغانستان»- الهه آب- رشته باریک
۱۲- تشک ماوس- نشان افتخار- شالوده- نوبت بازی
۱۳- احتیاج- آگهی تبلیغاتی بزرگ- دربه‌در
۱۴- به‌مقصد وارد شدن- فراوانی- ترویج دهنده
۱۵- اتاقی زیرزمینی که در آن زندانیان را نگه می‌داشتند- آهستگی، کندی

عمودی:
۱- دسری محبوب- سرپرستار
۲- کل- ساختار معماری یا مهندسی ثابت- بیماری پوستی
۳- شرفیابی- موجود- جمع هدیه
۴- شود سبب خیر اگر خدا خواهد- تصرف، دارایی- کشیدن- پارچه ساییده و سوراخ شده
۵- آدم ناشی از سر گشادش می‌زند- جایزه، پاداش- صوتی به معنای نه گفتن
۶- کرها- عاقل- اول
۷- درخت جنگلی- پزشک فرعون- غروب کردن
۸- نام زنانه- وحشت- خوگرفته
۹- سودمند- مدینه فاضله سعدی- از شهرهای استان آذربایجان غربی
۱۰- دسیسه کردن- جمع شیء- پایتخت فراری
۱۱- عدد بازیکنان یک تیم فوتبال در زمین!- ضد «روشن»- شاه‌خوار زمشاهی
۱۲- آزاد- دریا- غرور و خودستایی- بی‌بیمی
۱۳- پناه و مهلت- غالب- هجران
۱۴- واحد پول خودمان- گوشه و پهلو- درخت چتری
۱۵- کباب ترکی- از آثار دیدنی و باستانی سیستان و بلوچستان در جنوب غربی زابل

جدول ویژه

افقی:
۱- فیلمی از «مایکل بی»- شهری در «اروگوئه»
۲- پدر ازدست داده- محل عبور سیل- رنگین کمان
۳- جوجه تیغی- ساز قدیمی شبیه تار- وسیله
۴- پسر زئوس و هرا- مخفف دایه- جمع شیء- صحنه تئاتر
۵- بله ترکی- گیاه پیچک- دریاچه‌ای حومه‌ساری
۶- صحه گذاشتن- نام پسرانه- سطح
۷- کیفیت و ماندگاری- شهری در «قرقیزستان»- مخفف آواز
۸- گیره سر- دانشگاه «امریکا»- خانه به دوش
۹- لطیف- قانونی در فیزیک- سهل‌تر
۱۰- نفس غنیمتی- به‌جای بهرام سوم بر تخت نشست- روزانه
۱۱- تحفه فرستادن- سال‌ها- پایه
۱۲- منطقه‌ای در «انگلیس»- صدای نرم خندیدن- فرار حیوان- حیرت
۱۳- رفتار خوب- سرمربی تیم ملی فوتبال «برزیل»- شاعر شیلیایی
۱۴- شقایق- مدافع سابق تیم ملی فوتبال ایران- زنهاری
۱۵- پیراستن ناخن دست- بازیگر چینی

عمودی:
۱- روستای مرزی ایران با ترکیه در بخش دشتک چالدران- امید که به نیکی یاد شود
۲- اختر- نه سرد نه گرم- خانه ساحلی
۳- سرها- زمان- ممکن بودن
۴- حکم، فرمان- چراغ برق- عدد منفی- سرپرست
۵- منسوب به ادب- امانت- ورود غیرمجاز رایانه‌ای
۶- صدای کلفت- خوی گرفته- دربند کردن
۷- پس غذا- گل خوشه‌ای- بخاری برقی
۸- زمین لم یزرع- روستایی از توابع سلطانیه شهرستان ابهر- بچه‌پررو
۹- جزئی از دوربین- روی خط بودن در اینترنت- ترس ناگهانی
۱۰- بینوا- موزه «پاریس»- دهن کجی
۱۱- همان «بس»- یکی از وسایل کمک آموزشی- ملجأ و جای امن
۱۲- بالاپوش- صف- برادران مخترع هواپیما- حکم دادگاه
۱۳- هماهنگ- دمل- متعلق به سرزمینی که در آن زاده شده
۱۴- به‌حساب رسنده- عضو گوارشی- مقصدها
۱۵- فعل ربطی- از آثار «رامبراند» نقاش هلندی

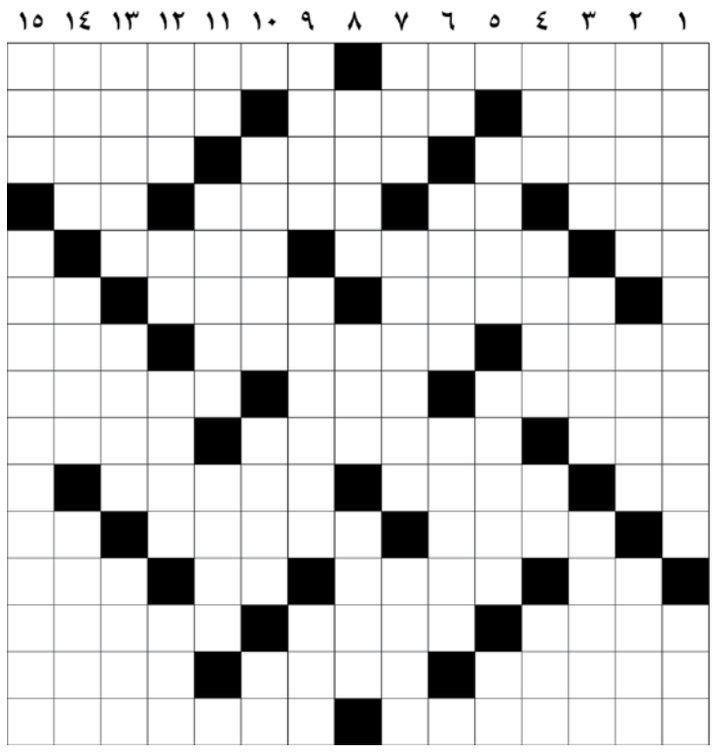

حل جدول عادی شماره ۷۸۱۳

حل جدول ویژه شماره ۷۸۱۳